

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Enheten för kulturmiljö
Kersti Lilja
08-785 42 48

BESLUT

Datum
2010-09-23

Beteckning
221-96-14630

L1967

Delg. kv.

Niam Fond IV Näsbypark 57:1,3,4 AB
c/o Niam AB
Box 7693
103 95 Stockholm

**Byggnadsminnesförklaring av Näsby slott, fastigheten
Näsbypark 57:1, Täby kommun.**

BESLUT

Länsstyrelsen utfärdar förklaring, enligt 3 kap. 7 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. KML, att Näsby slott har övergått till att bli byggnadsminne enligt 3 kap. 1 § samma lag.

SKYDDSBESTÄMMELSER

För Näsby slott gäller följande skyddsbestämmelser:

1. Näsby slott: huvudbyggnaden med den västra galleritillbyggnaden, får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. I huvudbyggnaden och galleritillbyggnaden får ingrepp inte göras i stomme eller äldre fast inredning. Häri inbegrips golvbeläggning, snickeriinredning, stuckaturer, eldstäder, trappor samt smide.
3. Dekorativt måleri innefattande bl a målningar av Bruno Liljefors, Anders Zorn samt fontän av Carl Milles får inte flyttas eller på annat sätt förändras. Övrig konstnärligt utsmyckad fast inredning såsom dörrtrycken och spanjoletter får inte flyttas eller ändras.
4. Stallet får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras. Ingrepp får inte göras i stomme och äldre fast inredning.
5. Parken får inte ytterligare bebyggas, ej heller får sådana förändringar av terrängen eller träd- och växtbestånd vidtas som förändrar parkens karaktär eller form. Parken och alléerna skall bevaras och underhållas i samråd med länsstyrelsen, eller enligt en av länsstyrelsen godkänd vård- och underhållsplan. Trappor och fontän får inte ändras.
6. Vård och underhållsarbeten ska utföras på ett sådant sätt och med sådana material att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Det är av stor vikt att även lös konstnärlig utsmyckning från Carl Lamms tid bevaras på ursprunglig plats för framtiden. Enligt aktuell lagstiftning kan en byggnadsminnesförklaring inte omfatta lösa inventarier.

2010-09-29 beslut Sk
Kopierat till Tf: BM-reg AB

BESLUT

Datum
2010-09-23

Beteckning
221-96-14630

HISTORIK

Näsby slott uppfördes för Per Larsson Sparre efter ritningar av Nicodemus Tessin d.ä. år 1665 och består av en rektangulär tvåvåningsbyggnad med hörnflyglar under valmat sadeltak. Slottet byggdes om 1731. Under 1800-talets slut förföll slottet och efter en brand år 1897 återstod i stort sett endast murarna och den magnifika trappan till entrén. Slottet återuppbyggdes av Carl Lamm under ledning av arkitekt Erik Josephson under åren 1903 - 1904. Slottet gestaltades med utgångspunkt i originalritningarna, men med förändrad planlösning. En omfattande konstsamling byggdes upp av Carl Lamm, med italienska skulpturer och tavlor av kända konstnärer.

År 1913 byggdes ett tavelgalleri efter ritningar av Erik Josephson i förbindelse med slottet. Tillbyggnaden anpassades till arkitekturen. År 1943 förvärvades Näsby av Kronan för Sjökrigsskolans räkning. Mellan 1943 och 1987 bedrev Kungliga Sjökrigsskolan utbildning inom slottsområdet och stora förändringar skedde, bl. a. uppfördes ett bostadsannex efter ritningar av arkitekten Björn Hedvall som länkades samman med slottets sydöstra flygel. Inom slottsområdet uppfördes ett flertal byggnader både söder och norr om slottet vilket medförde att tillfartsvägar och parkeringsplatser tillkom inom området. Från 1989 bedrivs konferensverksamhet på slottet.

Stallet uppfördes säkerligen samtidigt med slottet under 1600-talet.

Det första förslaget till parkanläggning upprättades på 1600-talet av Jean de la Vallée. Förslaget bearbetades sedan av Nicodemus Tessin d.ä. Parken restaurerades 1974 efter förslag av Walter Bauer.

MOTIVERING FÖR BYGGNADSMINNESFÖRKLARINGEN

Näsby slott samt omgivande park och stallet utgör en sammanhållen miljö med stora kulturhistoriska värden.

Slottet uppfördes efter ritningar av tidens mest framträdande arkitekt, stads- och slottsarkitekten Nicodemus Tessin d.ä., varför det besitter ett betydande arkitekturhistorisk värde. Detta gäller även slottsparken som är ett verk av Nicodemus Tessin d.ä. och Jean de la Vallée. Näsby slott utgör ett av de tidigaste "Tessinslotten" i Uppland vilket ger ett unicitetsvärde.

Vidare utgör slottet ett representativt exempel från den tid då den svenska adeln skaffade sig stora gods i Stockholmstrakten och är därför ett viktigt samhällshistoriskt dokument. Trots förändringar i samband med ombyggnader efter branden i början av 1900-talet bevarar slottet sin barockkaraktär.

Slottet bevarar en högkvalitativ inredning och konstnärlig utsmyckning från återuppbyggnaden under tidigt 1900-tal. I slottet finns ännu kvar en väggfast fontän, vägg- och plafondmålningar utförda av tidens mest kända konstnärer Anders Zorn, Bruno Liljefors och Carl Milles, som köptes in av byggherren och

BESLUT

Datum
2010-09-23

Beteckning
221-96-14630

konstsamlaren Carl Lamm. Övriga konstnärliga värden utgörs av dörrtrycken, dörrbeslag och espanjoletter utförda av konstnärerna Christian Eriksson och Alexandre Charpentier. Även lösa skulpturföremål i slottet och i parken utgör en viktig del av slottets konstnärliga utsmyckning.

Den Kungliga Sjökrigsskolans tillägg inom och utanför skyddsområdet är intressanta ur ett samhällshistoriskt perspektiv och byggnaderna besitter arkitektoniska kvaliteter och värden. Byggnadsminnesförklaringen omfattar dock inte dessa tillägg.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Näsby slott förklarades den 26 januari 1943 för statligt byggnadsminne. År 1994 övertogs Näsby slott av Vasakronan AB. Enligt 3 kap. 1 § KML, skall ett statligt byggnadsminne som övergår till annan ägare än staten därmed utgöra ett byggnadsminne enligt denna lag. Anläggningen har under denna period omfattats av skydd enligt förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen, men har saknat särskilda skyddsföreskrifter. Länsstyrelsen har tidigare upprättat förslag till skyddsbestämmelser vilka har korresponderats med Vasakronan AB men inte antagits. Sedan 2008-10-01 har ägandet övergått till Niam Fond IV Näsbypark 57:1,3,4 AB. Länsstyrelsen och representant från fastighetsägaren har gått igenom beslutet och skyddsföreskrifterna och är överens om beslutets utformning.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhåll av byggnadsminnet.

Om det finns särskilda skäl, kan Länsstyrelsen enligt 3 kap. 14 § KML, lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid med skyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Beslutet kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholms län enligt anvisningar på bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Katarina Kämpe. I beslutet har även deltagit chefsjurist Karin Bergh, länsantikvarie Maria Malmlöf samt förste antikvarie Kersti Lilja, föredragande.

Katarina Kämpe

Kersti Lilja

Bilaga:

1. Karta över skyddsområde
2. Besvärshänvisning
3. Delgivningskvitto

Kopia till:

Mk (exp, kl, hla)
Täby kommun
Lantmäteriet Täby kommun, 183 80 Täby
Stockholms läns museum
Riksantikvarieämbetet Delg.kv.

BESLUT

Datum
2010-09-23

Beteckning
221-96-14630

Till byggnadsminnet hörande skyddsområde

Bilaga 1.

